Biblioteca C. Regională Hunedoara-Deva

ANUL 66
Seria II
Nr. 868

ALBINA

Revistă săptămînală a Așezămintelor culturale

Joi
13 august 1964
8 pagini — 15 bani

„Nuntă la Lueriu" — montaj coregrafic prezentat pe scena concursului de ansamblul artiștilor amatori din Lueriu, raionul Reghin.

Foto: T. IOANEȘ

Al VII-lea Concurs al formaţiilor artistice de amatori

FINALA

17 772 artişti amatori, veniţi în Capitală de pe înfloritoarele meleaguri ale patriei noastre, îşi înmănunchiază, în aceste zile, pe scena Teatrului C.C.S., talentul, optimismul, strădania şi pasiunea în emoţionanta întrecere artistică a finalei celui de al VII-lea Concurs. Asistînd la această adevărată paradă a comorilor neasemuit de frumoase ale creaţiei populare romîneşti, ai în faţă imaginea dezvoltării impetuase a mişcării artistice de amatori din ţara noastră care poartă pecetea bucuriei anilor noi, a grijii partidului pentru răspîndirea largă a artei şi culturii. Sîntem îndreptăţiţi să ne mîndrim că fiecare al 19-lea cetăţean al patriei noastre este artist amator, activînd în una din cele 40 000 de formaţii corale şi de dansuri, brigăzi artistice de agitaţie şi de estradă, de fluieraşi şi buciumaşi, orchestre, fanfare şi puternice ansambluri folclorice. Este, fără îndoială, o grăitoare dovadă că mişcarea artistică de amatori, care cuprinde aproape un milion de iscusiţi interpreţi, cîntăreţi şi dansatori, a căpătat cu adevărat un caracter de masă care a dat o şi mai mare strălucire frumuseţilor artei noastre populare.

Urmărind programul fiecărui ansamblu, fiecărei formaţii, nu se poate să nu te emoţioneze cîntecele populare dezlănţuite frenetic, jocurile cu ritm rapid sau cu mişcări de balet, să nu te încînte coloritul neîntrecut al pitoreştilor costume lucrate cu migală şi energia năvalnică a artiştilor revărsată-n cascade. Totul îţi încîntă privirea, auzul, te farmecă. De multe ori, rotindu-mi privirea în sală, am surprins neastîmpărul spectatorilor tentaţi să se ridice de fiecare dată în picioare şi să aplaude cu frenezie. Şi au fost nu puţine cazurile cînd, îndemnaţi parcă de bagheta unui dirijor, cei prezenţi în sală s-au ridicat deodată cu toţii în picioare, aplaudînd şi aruncînd flori pe scena scăldată-n lumină şi bucurie. Aşa s-a întîmplat cînd cei 120 de membri ai ansamblului de cîntece şi dansuri din comuna Lueriu au prezentat montajul coregrafic : Nuntă la Lueriu. *Străluciţi cîntăreţi şi dansatori, colectiviştii din Lueriu, raionul Reghin, au adus pe scena finalei frumuseţea tradiţiilor şi obiceiurilor locale, invitîndu-i pe spectatori să poftească şi să se înveselească „La o nuntă mare / Cum n-a fost sub soare". Şi, molipsiţi de veselia de pe scenă, şi furaţi de firescul interpretării, spectatorii au trăit în clipele acelea senzaţia că participă cu adevărat la o nuntă mare, la o nuntă colectivistă unde bucuria şi belşugul zilelor de azi dau strălucire frumoaselor tradiţii şi obiceiuri.*

Tot aşa s-a întîmplat şi cînd au părăsit scena dansatorii din Răzmireşti-Frumoasa, regiunea Bucureşti, sau din Săcalul de Pădure, regiunea Mureş-Autonomă Maghiară, sau virtuoşii interpreţi din ansamblul Casei raionale de cultură din Ineu, regiunea Crişana. Gingăşia, graţia, armonia, pasiunea şi torentul viu de bucurie şi energie au fost răsplătite cu îndelungi aplauze de admiraţie şi încîntare.

Ascultam textul brigăzii colectiviştilor din Şimand, regiunea Crişana, intitulat Vîrsta ţării, vîrsta mea *şi prin faţa ochilor mi se perindau imagini semnificative din viaţa nouă a comunei şi a oamenilor care, călăuziţi de cuvîntul partidului, îşi făuresc un trai îmbelşugat. Am auzit rostite într-un singur glas de către cei 16 interpreţi ai brigăzii versurile : „Din al tău cuvînt partid / Mîndre flori au răsărit". Şi-ntr-adevăr, din cuvîntul partidului în cei 20 de ani de la eliberarea patriei, au răsărit mîndre flori nu numai în Şimand, ci pretutindeni, pe meleagurile noastre socialiste. Nu există tărîm de activitate în care să nu fi crescut asemenea flori viguroase şi frumoase — minunate realizări dobîndite de poporul nostru muncitor sub conducerea înţeleaptă a partidului. Milionarii din Sîntana şi Ţibucani, din Stoicăneşti şi Dăbuleni, muncitorii din Reşiţa şi Hunedoara, lucrătorii cu braţul şi cu mintea de pe întreg cuprinsul patriei noastre înalţă imn de recunoştinţă partidului, dăruindu-i cele mai frumoase flori culese din inimile lor, din minunata grădină a ţării noastre. Cei 17 772 artişti amatori — soli ai artei noastre populare — prin cîntec, joc şi voie bună aduc şi ei pe scena finalei celui de al VII-lea concurs imagini din viaţa înfloritoare a patriei noastre socialiste, înalţă imn de slavă ţării şi partidului nostru drag.*

OVIDIU MARALOIU

O parte a ansamblului folcloric al Casei raionale de cultură din Ineu, regiunea Crişana, pe scena concursului.

Au cuvîntul:

TEODOR BĂTRÎNUŢ, interpret al brigăzii artistice de agitaţie din Şimand, regiunea Crişana :

Brigada noastră artistică este destul de tînără, a pornit pe-al patrulea an. La concursul trecut am cîştigat premiul III pe ţară. Pentru concursul al VII-lea, care este închinat marii aniversări a eliberării patriei noastre, am pregătit programul *Vîrsta ţării, vîrsta mea.* Pot să spun că, pentru concursul la care participăm acum, ne-am pregătit nu numai noi cei 16 membri ai brigăzii, ci aproape toată comuna. Cum ? În primul rînd mulţi colectivişti ne-au ajutat să strîngem cele mai semnificative fapte din viaţa gospodăriei şi a comunei. În al doilea rînd, la mai toate repetiţiile au asistat numeroşi săteni care ne-au dat sugestii cum să interpretăm mai bine rolurile. Cînd am plecat spre Bucureşti toţi ne-au spus : vedeţi să nu ne faceţi de ruşine la finală. Şi-n tot timpul cît am fost pe scenă ne-am gîndit la vorbele lor.

GHEORGHE IONESCU, fluieraş din satul Hîrtoape, regiunea Iaşi :

Mă număr printre cei mai bătrîni fluieraşi de la noi din sat. În '55, Vasile Dronea, Nicolae Gheorghică şi cu mine ne-am gîndit să aibă şi satul nostru o formaţie de fluieraşi. Zis şi făcut. Într-o seară, cînd la cămin se dădea un program, am apărut şi noi pe scenă, vreo 10 fluieraşi, bătrîni unul şi unul. Cu vremea ni s-au alăturat deopotrivă vîrstnici şi tineri de-am ajuns să avem acum în formaţie aproape 100 de fluieraşi din trei generaţii. I-am adus şi pe cei doi feciori ai mei, Ion şi Constantin, că şi lor li-e drag fluierul, cum li-i drag de altfel tuturor hîrtopenilor.

GHEORGHE HAMPĂU, instructorul formaţiei de dansuri populare din comuna Berzunţi, regiunea Bacău :

Ce-aţi văzut acum sînt dansuri de prin pitoreştile locuri muntoase unde este aşezată comuna Berzunţi. Pînă mai acum zece ani, cînd a luat fiinţă echipa, unele jocuri erau cunoscute doar de cîţiva bătrîni purtători ai bogatelor tradiţii locale. Aceşti bătrîni au fost pionierii echipei, primii instructori ai tinerilor dansatori. Astăzi bătrînele şi mereu tinerele dansuri populare din Berzunţi pot fi văzute nu numai pe scena căminului ci şi la horele satului. Şi, de ce să n-o spunem, ne mîndrim că am avut prilejul, pentru prima dată la un asemenea concurs, să le prezentăm şi spectatorilor bucureşteni.

IANCU BÎZGĂ, dirijorul fanfarei din Cosmeşti, raionul Huşi

MARIA IGNAT, din echipa de dansuri a căminului cultural Căpîlna de Jos, raionul Tîrnăveni

KISS GHEORGHE, cel mai tînăr dansator din Giurtelec, raionul Şimleu

FLUIERAŞII DIN ŢIBUCANI

O discuţie cu colectivistul Dumitru C. Munteanu din Ţibucani, înainte de a intra în scenă, s-a dovedit a fi plină de tîlc. Era emoţionat.

— Sîntem pentru prima dată pe scena finalei... Îmi cam bate inima...

— Şi pe bună dreptate : formaţia dumneavoastră de fluieraşi e înfiinţată abia de un an.

Omul din faţa mea prinde a rîde pe sub mustaţă :

— Dar să ştiţi, unii dintre noi — cei mai bătrîni — „repetăm" de mai bine de 50 de ani. Fluierul este pentru noi un fel de unealtă de muncă. Ni-i de mare ajutor la oi...

Pe scena Teatrului C.C.S. din Capitală, fluierele colectiviştilor din Ţibucani s-au dovedit a fi şi unelte ale frumosului. Îmbrăcaţi în minunatele lor bundiţe tivite cu blăniţă brumărie, cei 35 fluieraşi au făcut să răsune sala de minunatele melodii populare locale.

La ieşirea din scenă, i-am aşteptat pe cei din Ţibucani în culise :

— Ei, cum a fost, moş Dumitru ?

— Numai la primul taet ne-a fost mai greu... Şi apoi la sfîrşit.

— La sfîrşit ?

— Da, noi nu eram învăţaţi cu atîtea aplauze !...

IULIU RAŢIU

POPAS ÎN POIANA MICULUI

Nu prea departe de Gura Humorului, în munte, satul Poiana Micului se întinde de-a lungul unui drum de peste nouă kilometri. Cine ar putea spune cît a trecut de cînd ciobanul Micu a mas în poiana ce astăzi îi poartă numele, zidindu-şi coliba şi hotărnicindu-şi locul ? Anii s-au înecat în negură...

Şi dacă nimeni n-ar putea determina în timp de cînd datează satul, un dureros renume fixează vîrsta caselor pe care călătorul le întîlneşte azi în calea lui. Oradour romînesc — grinzile bătrînului cătun au luminat cerul într-o noapte din primăvara anului 1944 şi oamenii şi-au măsurat dragostea de casă în pumni de cenuşă. I-au dat foc hitleriştii în retragere, şi numai o casă cu zidurile înnegrite a mai rămas în picioare.

Sînt douăzeci de ani de atunci. Sînt douăzeci de ani de cînd Poiana Micului a dispărut subit. Femei mai multe şi mai puţini bărbaţi scăpaseră în pădure. În anii următori, prin grija şi cu ajutorul partidului şi statului, prin hărnicia oamenilor, satul a prins a renaşte către o nouă viaţă. Astăzi, amintirea acelei nopţi de mai '44 dăinuie doar în memoria celor cîţiva supravieţuitori şi-n şipotul pîriului din vale.

Urmele dezastrului au dispărut de mult. Noua tinereţe a Poienii Micului se oglindeşte în casele noi, spaţioase, ale oamenilor, în ritmul şi bogăţia traiului lor. Un dispensar, două şcoli (pare semnificativ faptul că şcoala nouă — cu un etaj — este cea mai înaltă clădire din sat), aparat de proiecţie, bibliotecă...

La căminul cultural am întîlnit o fată înaltă, zveltă, cu păr bogat şi negru împletit în cosiţe. Era bibliotecara satului — Luminiţa Roman. Mai tînără decît tînărul sat, Luminiţa a terminat nu demult şcoala medie la Suceava. De fel din preajma Fălticenilor, Luminiţa n-a plecat acasă. A vrut să cunoască alţi oameni, alte locuri. Şi poate poezia lui sau poate un gînd determinat au făcut-o să-şi aleagă singură locul de muncă : Poiana Micului.

Luminiţa a ştiut să cîştige dragostea oamenilor pentru slovele cărţilor şi să sporească zi de zi numărul cititorilor. S-au organizat cercuri de citit — deocamdată şapte — şi cărţile au pornit pe circuite noi. Proză şi poezie, opere ale marilor clasici şi volume mai noi, ca **Moromeţii, Setea** şi **Străinul, Învăţătorii, Însemnările unui partizan,** versurile lui M. Beniuc, Eugen Jebeleanu (şi, poate, în special **Lidice**) ş.a.m.d. şi-au găsit un loc în casele oamenilor şi-n inimile lor.

Prin intermediul cercurilor de citit, prin împrumuturi, cărţile din biblioteca satului se întîlnesc curent cu cele din bibliotecile personale ale celor din Poiana Micului, contribuind la ridicarea nivelului politic şi cultural al sătenilor.

De curînd, a avut loc aici, pentru a impulsiona şi mai mult răspîndirea cărţilor, un concurs cu tema : **Literatura noastră după 23 August 1944,** organizat în colaborare cu Biblioteca regională Suceava şi cu organizaţia U.T.M. din sat.

Cine trece azi prin Poiana Micului nu poate să nu remarce faptul că zîmbetul de pe feţele oamenilor, casele lor noi, biblioteca şi căminul cultural, cele două şcoli întrupează noile dimensiuni ale acestui sat, răsărit, asemeni pasării Phönix, din propria-i cenuşă. În douăzeci de ani, la Poiana Micului viaţa a şters cu totul urma înfiorătoarei crime, punîndu-şi pecetea deplinei ei biruinţi, deodată cu însemnele noii noastre orînduiri.

CONSTANTIN GROSU

PRICEPERE ŞI PASIUNE

Ne-am revăzut în vremea cînd se făceau lucrările de întreţinere în vii. Aflasem, şi asta mă bucura nespus, că Gheorghe Giurgea a rămas acelaşi harnic şi priceput şef de brigadă, fruntaş între fruntaşii Gospodăriei de Stat Floreşti. Rezultatele obţinute de brigada I condusă de Giurgea au fost bune şi foarte bune, recoltele de struguri fiind din ce în ce mai mari.

Să luăm cîteva exemple. În 1958, prin lucrările solului făcute la vreme, prin buna întreţinere a viilor în cursul perioadei de vegetaţie, brigada lui Giurgea a realizat peste 10 000 kg struguri la hectar. În 1959, a obţinut o producţie medie de 13 700 kg, iar pe unele parcele 22 000 kg. Pentru a-i convinge pe muncitorii din brigada sa asupra superiorităţii metodelor agrotehnice Giurgea a organizat pe terenul brigăzii un lot demonstrativ, de pe care s-au obţinut aproape în fiecare an cîte 20 000—21 000 kg struguri la ha. Echipele, formate din cîte 20-25 de oameni şi-au însuşit, prin stăruinţa brigadierului şi cu preţiosul sprijin al inginerului [illegible] Mălţan Vasile, tehnica viticolă necesară. Oamenii din brigada lui Giurgea s-au specializat în lucrările de susţinere a viei, tăieri, între care un rol important îl au lucrările în verde (plivitul, căpitul, cîrnitul, desfrunzitul în faza de coacere, stropitul şi altele).

Am pornit împreună prin vie. Am avut prilejul să văd îndemînarea şi priceperea cu care lucrătorii executau fiecare operaţie. Priveam şi admiram aceşti oameni care sub conducerea lui Giurgea au obţinut în toamnă 10 500 kg

struguri la hectar, cu toate că 40 la sută din suprafaţă a fost calamitată. Am aflat asta nu de la Giurgea, ci de la alţii. Cînd l-am întrebat a răspuns scurt :

— Îi vedeţi ? Ei sînt făuritorii recoltelor. Noi, brigadierii, doar îi ajutăm. Ne bucurăm şi ne mîndrim de succesele dobîndite, meritul cel mare e însă a lor...

Sînt cuvinte cărora orice comentariu le-ar fi umbrit frumuseţea.

AL. RAICU

Magazinul universal din comuna Nehoiul, regiunea Ploieşti

PROFILURI

Rînduri despre un om obişnuit

Finişul e o comună din inima munţilor Apuseni. Un briu de culmi semeţe înconjoară această aşezare. În vale curg sprinţarele ape ale Crişului Negru.

Aici l-am cunoscut pe Ilie Vesa, un tînăr entuziast, neobişnuit de volubil atunci cînd povesteşte despre alţii.

Am aflat că Ilie abia împlinise zece ani cînd a intrat slugă la bogătanul Dumitru Pălcuţ. Asta pentru că el s-a născut cel dintîi în familia cu zece copii a lui Ion Vesa. Aşa a ajuns să îngrijească oile, însoţit de sudalmele şi loviturile stăpînului. Dar a venit o zi cînd ne-am descătuşat de umilinţă, spune Ilie Vesa : „A fost o zi luminoasă, din vara lui '44. Am învăţat carte şi meseria de frînar. Lucram la calea ferată forestieră. Asta-i tot ce vă pot spune despre mine !"

Treptele vieţii lui Ilie Vesa nu se opresc aici. Fostul argat munceşte cu pasiune. În orice acţiune a fost printre iniţiatori. Acum e om matur. Consătenii îl apreciază. Cum să nu apreciezi iniţiativa, hărnicia şi mai ales modestia ?

Într-o zi din primăvara anului 1957 este ales deputat în sfatul popular comunal. După cîteva zile, la sesiunea noului organ, a fost ales preşedintele comitetului executiv. Muncă nouă, preocupări multiple.

În anul 1958 în satul Şuncuiuş se dă în folosinţă o şcoală nouă cu 4 săli de clasă. Clădirea a fost ridicată prin muncă patriotică, în numai 32 de zile. La ridicarea ei au pus umăr lîngă umăr 650 de colectivişti. La 62 000 lei se ridică suma economisită la construirea şcolii. După un an a fost rîndul satului Finiş să ridice o şcoală nouă. Ceea ce s-a şi făcut. Şi încă cu opt săli de clasă. Aici economiile se cifrează la aproape 90 000 lei. De fapt aceasta este cea de a patra şcoală ce-şi deschide porţile în satul în care în anul eliberării exista doar o singură sală de clasă.

...Neobosit, preşedintele sfatului comunal ajutat de către deputaţi caută noi căi de înfrumuseţare a vieţii consătenilor săi. În 1962 se ridică încă o şcoală în satul Ioaniş. Dar ce bucurie mai mare poţi face oamenilor decît înlocuindu-le opaiţul cu becul electric ? În numai doi ani — între 1962—1964 — s-au introdus fire pe o lungime de 14 kilometri pentru electrificarea satelor Şuncuiuş, Finiş şi Ioaniş. În toate casele colectiviştilor este acum lumină electrică. Şi poate şi în această acţiune Ilie Vesa a avut o mică contribuţie...

Din capătul unei uliţe vezi pînă departe în hotarul comunei sau în pădure. De-a lungul uliţelor îndreptate s-au plantat numai în ultimii ani aproape 2 000 de nuci, tei şi duzi. În fiecare sat te poţi odihni acum în parcuri, pe bănci confortabile. În fiecare din cele patru sate sînt cooperative şi cămine culturale. Şi tot nu am încheiat linia realizărilor. Fiecare dintre ele luate pe rînd, ori toate laolaltă, poartă o mică părticică din entuziasmul unui tînăr modest şi harnic : comunistul Ilie Vesa. Un om obişnuit al vremurilor noastre.

Ieri slugă la bogătanii satului, astăzi preşedintele sfatului popular comunal. Ieri aproape neştiutor de carte, astăzi se pregăteşte pentru examenul de admitere la Facultatea de istorie, la secţia fără frecvenţă.

MIRCEA MUNTEANU

CEAHLĂUL

Stătea tăcut Ceahlăul,
hirsut şi singuratic.
Năpraznic de frumos
şi mîndru ca puterea,
privea în depărtare
şi nu zărea pe nimeni...
Privea mereu departe
hirsut şi singuratic...

...Azi, stă măreţ Ceahlăul, —
dar nu mai este singur ;
şi-a adunat privirea
din depărtări pustii,
se uită, ca şi Narcis,
la umbra lui gigantă,
ce se-oglindeşte-n lacul
Centralei din Bicaz,
căci, omul, o oglindă
i-a dat, pe-a sa măsură.

P. MANOLIU

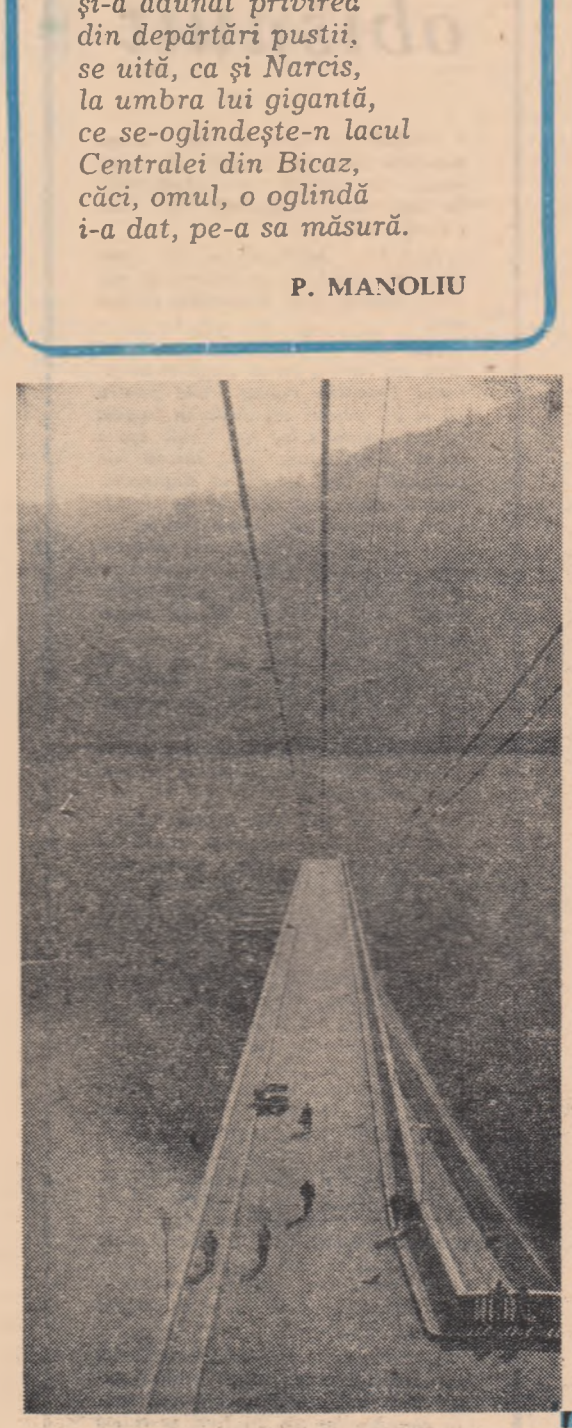

Bicaz

FLĂCĂRILE REŞIŢE

E ora cînd noaptea Reşiţei capătă reflexe rumen-albăstrii. Flăcările cuptoarelor electrice, ale laminoarelor, ale furnalelor o îmbujorează şi, în acelaşi timp, o stropesc cu azur, dînd stropilor de ploaie străluciri ciudate, ca şi cînd din ele s-ar naşte curcubeiele.

De două sute de ani ard mereu. La Reşiţa se face oţel de două sute de ani. Dar niciodată oţelul n-a fost atît de viu şi de puternic ca în ultimii douăzeci de ani. Niciodată, în componenţa lui n-a intrat atîta dragoste şi atîta măiestrie, atîta îndrăzneală şi atîta luciditate. Niciodată, flăcările Reşiţei n-au fost atît de înalte.

O sută optzeci şi ceva de ani, izvoarele lor au fost puţine şi sărace. In numai douăzeci de ani, Reşiţa a devenit o mare „Cetate de foc". A doua „Cetate de foc" a ţării. Cuptoare Martin electrice, furnale moderne, laminoare de mare capacitate. Flăcările s-au înmulţit, şuvoiul de oţel a ieşit din matca lui statornicită în 180 de ani şi s-a transformat în fluviu. Din laminatele date peste plan în primele două trimestre ale anului în curs se poate construi o cale ferată de la Reşiţa la Bucureşti şi de aici la Cîmpulung-Moldova. Adică o cale ferată de peste 1 100 km.

In anul 1964, cuptoarele Reşiţei dau în două luni şi ceva o producţie de oţel mai mare decît toată producţia anului 1948. Aşadar, e ora flăcărilor înalte, ora cînd producţia de oţel a „Cetăţii de foc" a atins cifre nevisate ; e ora cînd oamenii ei au ajuns maeştri ai şarjelor rapide, maeştri ai unor noi mărci de oţel de cea mai înaltă calitate, stăpînind aceşti coloşi ai flăcărilor cu armele spiritului.

★

Flăcările cuptoarelor se zbat în spaţiul marilor temperaturi. Macaralele trec pe deasupra semnalizînd. În locul de turnare a oţelului în forme, viscol de scîntei.

La cuptorul 5, încordare. Bătălia pentru calitate se dă paralel cu bătălia pentru timp. Şarjele trebuie scurtate cu 30 de minute, cu şi mai mult de atît. Asta înseamnă tone de oţel în plus. Media de elaborare a unei şarje pe oţelărie este de 8 ore şi 13 minute. Dar oţelarii de la cuptorul 5, de la cuptorul 3 şi de la alte cuptoare au realizat şarje de 7 ore şi jumătate. Maistrul Dănilă Pîrvu a tras concluzia, după acest succes, că şarjele pot fi reduse la 7 ore. Iată-l sus, pe platforma cuptoarelor, cu ochelarii de cobalt, studiind ca un alchimist vînzoleala flăcărilor şi culorile lor. „Aşadar, scurtarea şarjelor la 7 ore şi jumătate ne-a adus 5 000 tone oţel peste plan. La 7 ore şi 15 minute am realizat încă un plus de 1 000 de tone... Acum trebuie să ajungem la 7 ore... Cu orice preţ, la 7 ore ! Ceea ce ar putea însemna încă 3 000—3 500 tone în plus"... calculează el.

Dănilă Pîrvu ştie că nu e singurul care fase asemenea calcule. Nicidecum. Şi prim-topitorii Vasile Mocea, Adam Jemănaru, Iosif Boghy, Vasile Achim, Constantin Moraru, toţi le fac. Vasile Achim, de la cuptorul 3 a preconizat încărcarea cuptoarelor cu fier vechi şi alte materiale cu două macarale simultan, în timp ce alte cuptoare deşarjează sau topesc. Iată alte minute preţioase cucerite. Între Vasile Mocea, prim-topitor cu experienţă şi Iosif Boghy, mai tînăr — recunoscuţi maeştri ai reparaţiilor rapide şi de bună calitate a cuptoarelor — se dă o luptă strînsă pentru întîietate în cucerirea timpului. Şi Mocea şi Iosif calculează timpul şi tonele peste plan, din momentul în care încep să împrăştie dolomitul cu maşina pe suprafaţa vetrei. Dar, de o vreme, calculele lor au început să dea rezultate şi mai însemnate.

Reşiţa este în întrecere, o întrecere neîntreruptă, de aproape 6 ani cu cealaltă „Cetate de foc" a ţării : Hunedoara. De aproape 6 ani cele două cetăţi îşi împărtăşesc reciproc experienţele şi rezultatele. Eroul Muncii Socialiste Ştefan Tripşa şi maistrul Aurel Stanciu de la Hunedoara au rezolvat împreună o foarte importantă problemă tehnică : sudarea vetrelor cu strat gros superficial ars.

Numaidecît spre Reşiţa a plecat o scrisoare : „Sîntem
să vă împărtăşim experienţa noastră. Trimiteţi delegaţ
Au plecat la Hunedoara un inginer şi doi maiştri. Au
diat temeinic experienţa hunedorenilor şi s-au întors. M
şi Iosif au aplicat-o cei dintîi. Rezultatul : timpul de
cutare a reparaţiilor a fost redus la jumătate. Flăcările î
reaprinse mai repede, dau alte sute de tone de oţel
plan.

★

La cuptorul nr. 3 se fabrică o nouă marcă de oţel. În
lui e concentrată o muncă de zile şi nopţi, o muncă înd
şi o încordare la fel. Acum, cu fiecare şarjă, munca ac
ia forme concrete. Formulele se transformă în incandesc
calculele în gesturi. Fiecare limbă de flacără concreti
un simbol chimic. Fiecare gest are o încărcătură de ra

Adam Jemănaru reglează regimul termic după faze
care se află procesul de elaborare a oţelului. Chipurile
larilor dogorîte de flăcări au ceva din profilul unor
Cute adînci li se adîncesc pe frunţi. Ghicesti sub ele co
trarea, zvicnetul judecăţii. Oţelul se fabrică acum c
ţiunea. Inseşi flăcările înalte au raţiune. Le-o impru
omul pe toată durata existenţei de aici înainte. După 1
ani de ardere indiferentă, flăcările „Cetăţii de foc" a
pătat raţiune. Din ce în ce mai multă raţiune. Şi conşt
O conştiinţă din ce în ce mai complexă şi mai adîncă.

După 180 de ani, flăcările acestea au început să se ap
din inimi.

...La cuptorul 3 se fabrică o nouă marcă de oţel. Şi
acesta, născut din incandescenţa inimilor capătă forţa ş
muşeţea oamenilor care îl elaborează. Şi idealurile lor d
săvîrşire. Oamenii s-au călit o dată cu el, au învăţat, î
şi se desăvîrşesc cu fiecare şarjă şi cu fiecare oră a flăc
înalte.

Adam Jemănaru îşi cheamă echipa :

— Radule, Nasal, Paşolea ! Fiţi gata. Nr. 3 reuşeşte
data aceasta !

Va reuşi şi în schimbul lui Vasile Achim. Va reuşi m
Nici nu s-ar putea să nu reuşească !

★

E ora flăcărilor înalte.

În hală începe din nou vuietul macaralelor rulante ş
colul milioanelor de scîntei ţîşnind din vinele pe care î
să curgă fluviul oţelului. Cîteva clipe nu vezi decît i
descenţa şi zborul greoi al palelor de oţel fluid, prin
ghiarele monştrilor de fier.

Fluviul de oţel fierbinte curge neîntrerupt, flăcările
toarelor dogoresc, milioanele de scîntei scapără viscolin
hala uriaşă. Inmărmureşti în faţa acestei teribile dezlă
de forţe şi elemente. Şi, deodată, în preajma cuptoarel
sună un glas puternic :

— A opta mie !

E un strigăt care domină cîteva clipe zgomotul infer
halei. Un strigăt care face ca în întreaga hală să izbucn
urale şi fluturări de şepci. Şi oamenii se desprind de
lingotiere şi vagonete, sar din cabinele macaralel
sindu-se ca un flux pe platforma cuptoarelor.

— A opta mie, în şarje de 7 ore !

O victorie a Reşiţei întregi. În numai cîteva
întreagă află vestea şi arborează steaguri.
par nişte steaguri care flutură în văzduh pe
peste oraşul de blocuri albe şi semeţe din Lu

Cineva înscrie, cu cretă, pe panoul de onoare
taşilor sub strigătul materializat grafic :

— A opta mie, în cinstea celei de a 20-a aniv

Pe platforma cuptoarelor, peste puţin, macara
cărcare se vor apropia, rînd pe rînd, de gurile de f
de fier vechi şi de minereu.

E ora flăcărilor înalte închinate marii sărbători...

DRAGOŞ VIC

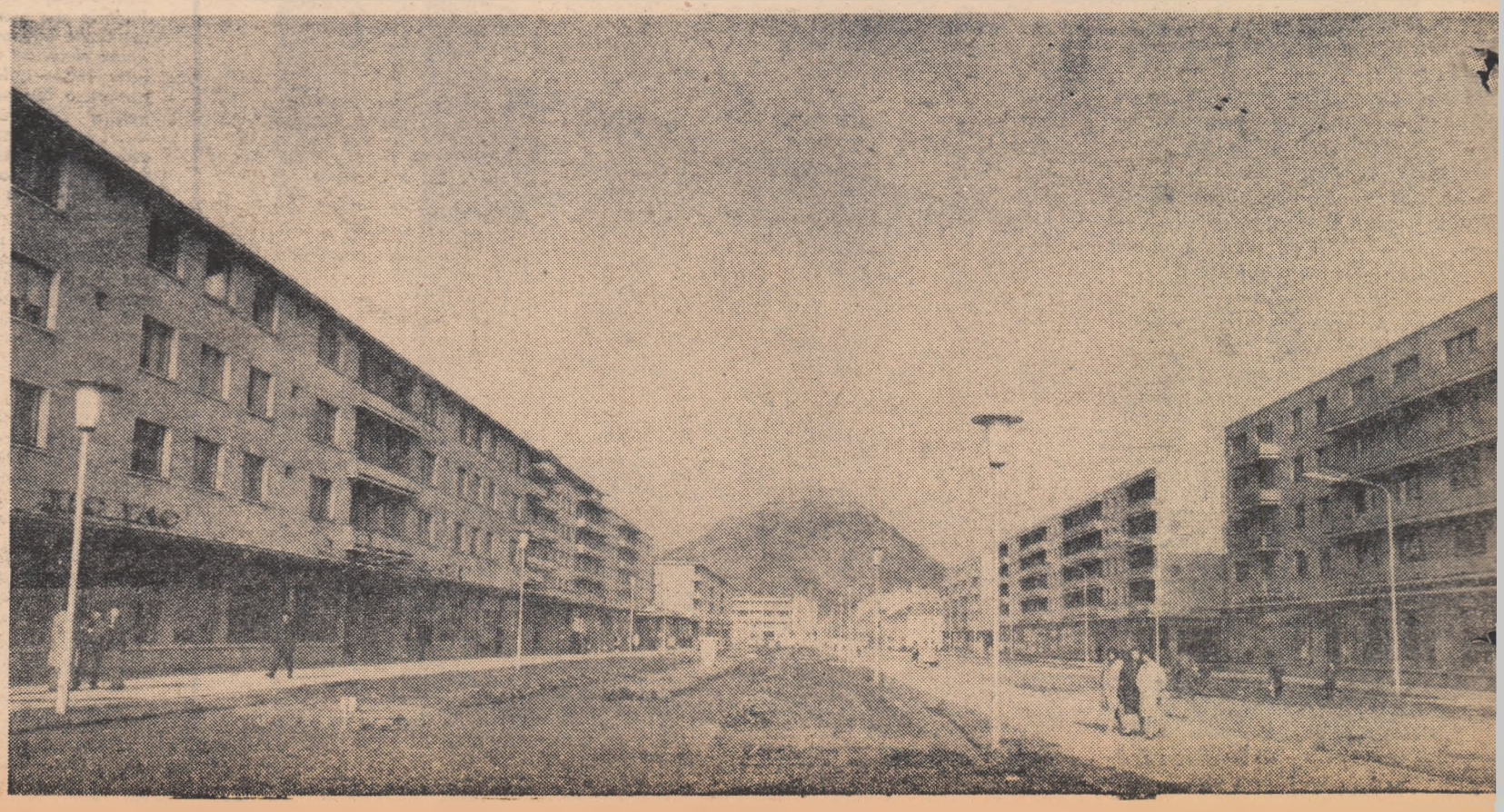

Deva de azi

Scriitori romîni contemporani

George CĂLINESCU

La cei 65 de ani, cîţi a împlinit de curînd, academicianul George Călinescu este autorul unei opere ce se situează într-o zonă în care timpul, oricît o va sculpta şi modela pe parcurs, n-o va putea înfrînge. Poezia lui, hrănită dintr-o originală gîndire a faptelor considerate nu o dată banale, „antipoetice", pe care le proiectează într-un context de intensă spiritualitate, şi menţinută mereu într-un formidabil elan vital, în stare să topească şi să dinamizeze toate abstracţiunile şi faptele de cultură într-o plasmă din care ţîşnesc pure şi proaspete de parcă atunci s-ar fi născut întîi, se înscrie printre cele mai complexe şi rafinate produse ale genului, fiind totodată de o tulburătoare accesibilitate, proprie doar capodoperelor. Dacă volumul de Poezii apărut înainte de război lăsa să se întrevadă în G. Călinescu un autentic poet, cel apărut anul trecut, Lauda lucrurilor, a relevat un mare poet, răsfrîngînd universul într-o viziune nouă, contemporană, în forme şi tehnici artistice pe cît de diverse pe atît de solidare în ţesătura lor intimă. Cînd un asemenea poet, cu o creaţie care, ea singură, i-a netezit definitiv calea în eternitate, este dublat şi de un romancier de talia celui ce a scris Cartea nunţii, Enigma Otiliei, Bietul Ioanide, şi Scrinul negru (opere marcînd nu numai momente de seamă în evoluţia autorului, ci şi în cea a romanului romînesc din ultimele patru decenii), nu mai încape nici o îndoială că ne aflăm în faţa unei personalităţi de o covîrşitoare complexitate.

Ceea ce a surprins pe unii martori ai evoluţiei sale, anume capacitatea scriitorului şi omului de ştiinţă de a aborda oricare dintre domeniile umanismului şi de a înălţa în fiecare monumente definitive, se dovedeşte astăzi a fi una dintre trăsăturile distinctive ale marii lui personalităţi. Se înţelege, cu cărţile în faţă e mai lesne să vezi liniile ce le uneşte sub semnul aceluiaşi destin, decît să asişti la elaborarea lor în timp. Mai ales cei cu superstiţia criticii didactice şi a incompatibilităţii dintre poet, moralist şi critic, dintre romancier şi estetician, dintre publicist şi dramaturg, au avut destule motive să fie surprinşi în faţa unor opere pe care schemele obişnuite nu le pot cuprinde. Debutînd în publicistică şi manifestîndu-se mai întîi ca poet, G. Călinescu se relevă deodată ca un mare biograf, publicînd în 1932 acea Viaţă a lui Mihai Eminescu, despre care Ibrăileanu avea să spună înfiorat: că

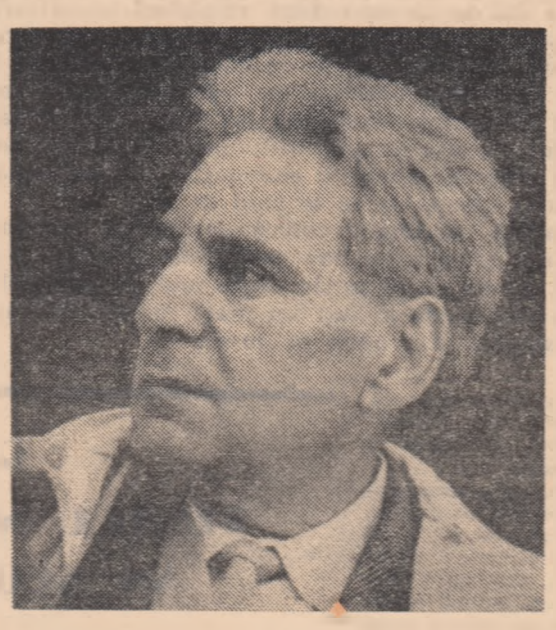

în sfîrşit există, adică marele poet şi-a găsit autorul care să-i ridice „cel mai important monument". Consacrat ca atare, G. Călinescu răstoarnă peste un an comoditătile şi apare cu un încîntător roman de dragoste Cartea nunţii, continuînd totodată o prestigioasă activitate de critic literar, ale cărei rezultate au fost, din păcate, numai parţial tipărite în volume pînă acum. Urmează Poezii în 1937, Enigma Otiliei şi Viaţa lui Ion Creangă în 1938 (un roman şi o biografie de cea mai înaltă ţinută), Principii de estetică în 1939, pentru ca în 1941 să apară celălalt monument Istoria literaturii romîne, întîia consacrare majoră a valorilor literare romîneşti de la origini şi pînă-n prezent, şi care, împreună cu poemul dramatic Şun sau calea neturburată, editat în 1943, trebuie văzută şi ca o operă de rezistenţă, de împotrivire la bestialităţile timpului, o afirmare viguroasă a spiritului creator al poporului nostru în faţa violenţei şi detracării spirituale. Se succed, Impresii asupra literaturii spaniole, Trei nuvele, Kiev — Moscova — Leningrad, Am fost în China nouă, ultimele două modele ale jurnalului de călătorie, monografiile Nicolae Filimon şi Grigore Alecsandrescu, romanele Bietul Ioanide (1953) şi Scrinul negru (1960), o serie de piese şi scenete cu şi fără păpuşi, iar de curînd piesa în 5 acte Ludovic al XIX-lea, marcînd prezenţa de netăgăduit, de altfel, nici pînă acum, a autorului şi pe acest teren.

În paralel, o efervescentă activitate publicistică, G. Călinescu fondînd şi conducînd reviste şi ziare (Jurnalul literar, Tribuna poporului, Naţiunea, Lumea), colaborînd intens la altele (Adevărul literar şi artistic, Vremea, Ecoul, Romînia liberă, încă de cînd era ilegală, Contemporanul, Viaţa Romînească, Steaua etc.) şi propunînd astfel un stil, o ţinută intelectuală şi o modalitate publicistică dintre cele mai moderne. Şi tot de pe atunci, adică de aproape de la începuturi, datează activitatea desfăşurată de profesorul G. Călinescu, la a cărui şcoală s-au format generaţii întregi de elevi, unii deveniţi astăzi oameni cu mari răspunderi în statul şi cultura noastră.

Deputat, director al unui institut academic (Institutul de istorie literară şi folclor), în cadrul căruia îndrumă un colectiv de specialişti şi creşte cadre tinere, conducînd, de asemenea, o publicaţie de specialitate (Studii şi cercetări de istorie literară şi folclor), redactor-şef al tratatului în 5 volume de Istorie a literaturii romîne, scriitorul şi omul de ştiinţă G. Călinescu desfăşoară, sub ochii uimiţi ai celor din jur, o activitate prodigioasă.

Rezultate ale unei munci titanice, ale unei sete de cunoaştere şi creaţie neobişnuite, în care cercetarea cea mai minuţioasă şi, în sine, sufocantă, se îmbină cu marea poezie şi cu o viziune filozofică temeinică şi generoasă, izvorîtă din sondarea fundamentelor lumii, operele acestea ridică relieful culturii romîneşti în universalitate, cu tot ce are ea nepereche. Propunerea pentru acordarea Premiului de Stat pe 1964 nu face decît să consacre încă o dată această operă genială.

Cum după fiecare din etapele acestei creaţii, aparent istovit, autorul renăştea tînăr şi plin de noi elanuri ca o misterioasă pasăre Phönix, la fel opera lui va renaşte în fiecare generaţie ce vine, strălucind veşnic. Aripile spiritului său creator au bătut în apele infinitului şi au trecut prin soare fără să se ardă.

GEORGE MUNTEAN

LOREASCA

Floreasca se numără printre primele cartiere bucureştene construite în anii puterii populare şi, prin armonia ei arhitectonică, este astăzi unul din cele mai fermecătoare. Transformarea acestui cartier a fost de asemenea proporţii, atît de rapidă şi atît de desăvîrşită, încît a surprins şi surprinde încă chiar pe bucureşteanul obişnuit, de douăzeci de ani încoace, cu prefacerile cele mai uimitoare.

Odinioară, Floreasca era în periferia Capitalei un cartier mizerabil, a cărui unică glorie o făcea „Groapa" — Groapa Floreasca. Era o groapă, în înţelesul cel mai exact al cuvîntului: o uriaşă adîncitură, sub nivelul străzii, pe fundul căreia, în case insalubre trăiau îndevălmăşite cîteva mii de oameni lipsiţi de asistenţă medicală şi de confort elementar. Nu era singura groapă: mai erau două! Numai că acestea aveau funcţia unor rampe de gunoaie. Sărăcia, glodul şi gunoiul, astea erau toată zestrea cartierului. S-ar fi zis că „centrul" celor bogaţi nu crease periferia decît pentru a avea unde-şi arunca gunoiul şi sărăcia.

Nimic din toate astea nu se mai poate vedea! Inteligenţa şi munca au ţinut loc aici de orice vrăjitorie. În anii puterii populare, în locurile acestea s-a înălţat un întreg cartier de blocuri: 3 300 de apartamente. Un adevărat oraş, cu circa 12 000 de suflete! Blocuri cu trei etaje, magazine mari, un cinematograf modern, o şcoală cu 16 clase şi alta cu 24, o creşă şi un cămin cu cîte 100 de locuri, nimic nu lipseşte cartierului ca să aibă înfăţişarea unui oraş modern şi demnitatea unui lăcaş omenesc. Fosta rampă de gunoaie a devenit un imens spaţiu verde. Acolo unde te întîmpina odinioară doar mirosul gunoiului dospit — singurul crainic al cartierului mizerabil — azi te întîmpină, cu toate aromele florilor sale, un parc calculat geometric. Şi pentru a face parcă şi mai sensibilă această schimbare la faţă, oamenii şi-au îngăduit o idee de poet şi şi-au botezat străzile cu numele marilor muzicieni: Bach, Chopin, Ceaikovski, Glinka... Ai zice să te afli aici pe culoarele unui conservator şi pe fiecare stradă te aştepţi să auzi răsunînd un vals chopinian, sau un concert de orgă.

Edificiile care domină însă cartierul, sînt de partea cealaltă a bulevardului Floreasca, perpendicular pe strada aviator Beller. Chiar pe marginea fostei gropi Floreasca, se înalţă, ca nişte turnuri, şase blocuri cu 13 nivele. La fiecare etaj sînt patru apartamente, în fiecare bloc sînt 50 şi în total sînt 300 de apartamente cu cîte 3 şi 4 camere. Construite printr-un sistem de cofraje glisante — metodă folosită pentru prima oară în Bucureşti — toate aceste şase blocuri înalte au fost terminate într-un timp record de aproximativ 5 luni de zile. Dacă fiecare apartament este foarte bine orientat, căci întotdeauna primeşte lumină pe două din laturile sale, blocurile înseşi, în totalitatea lor, sînt admirabil amplasate, căci la poalele lor, pe fundul vechii gropi, au în faţă un parc de circa 8 ha, iar mai departe se bucură de perspectiva minunată a lacului Floreasca. Faţa înfiorată a apei, care nu oglindea pînă mai deunăzi decît cerul şi arborii de pe mal, oglindeşte acum cele şase mari turnuri. Pentru prima oară în istoria lacului, o clădire de asemenea dimensiuni îşi cercetează chipul în apele lui. Şi există o condiţionare atît de strînsă între lac şi blocuri, atît de mult cîştigă lacul cu perspectiva blocurilor şi atît cîştigă blocurile cu perspectiva lacului, încît stai uneori şi te întrebi naiv dacă nu cumva ar fi fost chibzuite împreună şi create în aceeaşi zi, anume ca să-şi împrumute frumuseţile şi să sporească laolaltă frumuseţea Bucureştiului.

Ca un element de legătură cu ansamblul de clădiri, se înalţă în continuare un bloc paralelipipedic — un bloc-lamă — cu o faţadă din care betonul pare a fi fost eliminat în favoarea sticlei. Înalt, colorat într-un albastru dulce şi îmbrăcat în sticlă, blocul acesta marchează cartierul cu o notă modernă, distinctă. Laolaltă cu cele şase blocuri-turn, vizibile din numeroase puncte ale Capitalei — de la aeroport, de pe Şoseaua Nordului, de la Casa Scînteii, din Bulevardul Dorobanţi — întregul ansamblu, cu o individualitate atît de precisă, colaborează la arhitectura oraşului, la silueta lui caracteristică.

Parcul, cu rădăcinile înfipte pe locul fostei Gropi, e traversat acum de o şosea ce leagă Calea Floreasca de strada aviator Beller şi completează drumurile de acces din jurul lacului. Lucru foarte important dacă se ţine seama că atît vara, pe plajele lacului, cît şi iarna, pe patinoarul din apropiere, cartierul primeşte musafiri din toate colţurile Bucureştiului. Într-adevăr, s-a construit un mare patinoar, dotat cu toate instalaţiile necesare şi, o dată cu el, o fabrică de gheaţă; aceleaşi instalaţii care iarna fabrică gheaţa necesară patinoarului, vara produce pentru uzul oraşului, 120 de tone de gheaţă zilnic.

Pe scurt, geografia cartierului s-a schimbat. Marele merit al constructorilor este priceperea cu care au îmbinat condiţiile locului cu elementele arhitecturii moderne şi aici — în această fericită combinaţie — trebuie căutat secretul farmecului deosebit pe care-l găsim Floreascăi. Cine călătoreşte azi prin Bucureşti, din numeroase puncte ale Capitalei — de la aeroport, prin noile sale cartiere, va constata, cu mulţumire acest lucru cu adevărat uimitor, că periferiile tind să dispară şi că centrul năzuieşte să se extindă pretutindeni.

ALEXANDRU SEVER

Ne scriu corespondenţii

În fiecare an, la 15 august, milioanele de cititori ai gazetelor şi revistelor, ascultători ai emisiunilor la radio şi spectatori ai emisiunilor de televiziune, poporul întreg sărbătoreşte Ziua presei comuniste.

Slujitor devotat al intereselor vitale ale poporului, presa noastră, sub conducerea partidului, se afirmă ca un factor activ în măreaţa operă de construire a socialismului, pentru înflorirea patriei noastre şi creşterea bunăstării celor ce muncesc.

Presa noastră se mîndreşte că este scrisă cu participarea zecilor de mii de corespondenţi voluntari, muncitori, ţărani colectivişti, oameni de cultură şi artă de pe întreg cuprinsul ţării. În materialele scrise de ei, corespondenţii scot în evidenţă succesele obţinute de poporul nostru condus şi îndrumat de partid, conştiinţa tot mai înaltă a oamenilor muncii de la oraşe şi sate, atitudinea nouă faţă de muncă şi avutul obştesc, elanul şi abnegaţia cu care luptă pentru îndeplinirea sarcinilor ce le stau în faţă.

Ziua presei comuniste constituie pentru oamenii muncii din ţara noastră un nou prilej de afirmare a devotamentului, a dragostei neţărmurite faţă de partidul nostru, hotărîrea fermă de a sluji cu toate forţele măreaţa cauză a socialismului şi a păcii în lume.

GÎNDURI LA... 20 DE ANI

Titlul acesta ni l-au sugerat corespondenţii noştri.

În scrisorile ce ni le-au trimis, în ultimul timp, la redacţie, şi-au exprimat gîndurile, sentimentele de bucurie şi mulţumire pentru viaţa nouă ce-o trăiesc. Unii le-au redat chiar în versuri ca, de exemplu, *Gavril Simionca* din comuna Iad, raionul Bistriţa, regiunea Cluj.

„Din lava fierbinte a anilor mei
Voi gînduri frumoase să faceţi un stei
Puternic să sprijin cu umeri de piatră
Întinsa şi caldă a patriei vatră".

Frumoasă năzuinţă la vîrsta lui de... 20 de ani!

„Am 20 de ani şi sînt tare mulţumit — ne scrie el. — Ziua muncesc, alături de părinţii mei, pe ogoarele colectivei, iar seara îmi petrec timpul liber la căminul cultural. Nu am grija zilei de mîine, aşa cum o aveau părinţii, cînd erau la vîrsta mea".

Despre viaţa grea a ţăranilor înainte de 23 August 1944 ne-a scris corespondentul *Tache Vasilache* din comuna Cîndeşti, raionul Buhuşi, regiunea Bacău. „Noi, cei vîrstnici, nu putem uita mizeria ce-am îndurat-o în timpul regimului burghezo-moşieresc. Pe atunci locuiam în case mici, dărăpănate şi acoperite cu paie şi coceni. În cele şase sate ale comunei aveam două şcoli în nişte case ţărăneşti şi trei învăţători. Majoritatea populaţiei era analfabetă.

Nu aveam doctor, casă de naşteri şi multe altele. După 23 August 1944, mai ales după întemeierea gospodăriei agricole colective, a început să se schimbe viaţa noastră!

În prezent, ne informează corespondentul, în comună se află şase şcoli, din care trei construite recent, unde predau 23 de cadre didactice. S-a construit cămin cultural, bibliotecă, dispensar, casă de naşteri. Numai în ultimii ani colectiviştii au ridicat peste 300 de case noi, mari, acoperite cu tablă galvanizată sau ţiglă.

În casele noastre, continuă corespondentul, locul sărăciei l-a luat belşugul. Acum, la vîrsta mea de 67 de ani, simt că-mi trăiesc adevărata tinereţe".

Şi în comuna Făcăeni din regiunea Bucureşti s-au produs mari schimbări în anii Eliberării. Despre acestea ne informează corespondentul *Constantin Frîncu*.

„Făcăenii, comună pierdută în cîmpia Bărăganului, era vestită în trecut pentru sărăcia ce domnea în casele pălmaşilor. Febra tifoidă făcea ravagii. Molima se datora apei. Izvoarele aflîndu-se la mare adîncime, eram nevoiţi să consumăm apă din balta Borcei. Statul democrat-popular ne-a venit în ajutor. În comună s-au forat 5 puţuri care prin conducte alimentează comuna cu apă potabilă. S-au instalat cişmele pe străzi şi în curţi.

Acesta este doar un aspect al înnoirilor ce s-au produs în comuna Făcăeni".

La acestea *Constantin Frîncu* adaugă instalarea luminii electrice, prezenţa difuzoarelor, aparatelor de radio, televizoarelor.

Asemenea veşti ne sosesc din diferite colţuri ale ţării. Mersul înainte spre o viaţă mai bună a devenit fenomenul caracteristic zilelor noastre.

GATA PENTRU NOUL AN ŞCOLAR

În vederea deschiderii noului an şcolar, cele trei localuri de şcoală din comuna Leu au fost amenajate cu mult înainte de termenul stabilit. Aceasta a fost posibil şi datorită sprijinului dat de membrii colectiviştii.

Prin grija secţiei de învăţămînt a raionului Craiova, şcoala de opt ani a fost dotată cu 80 de bănci noi în mod gratuit. În această vară spaţiul şcolii a crescut cu încă două săli de clasă.

Se poate spune că în acest an sînt create toate condiţiile optime ca cei peste 650 de elevi să urmeze cursurile în cele mai bune condiţii.

TOMA I. DUMITRESCU

VECHI ŞI NOU LA TUZLA

Comuna Tuzla se întinde pe o lungime de peste doi kilometri, fiind străbătută de şoseaua ce duce de la Constanţa la Mangalia. Miile de trecători, vizitatorii litoralului, admiră frumuseţile comunei, căci Tuzla de azi merită cu adevărat să fie admirată. Puţini, foarte puţini însă ştiu că în urmă cu 20 de ani în Tuzla se aflau 422 de case, toate învelite în coceni şi paie, că în loc de sticlă la multe ferestre erau folosite piei de oaie, că pentru iluminat se mai folosea opaiţul, iar bolile secerau zeci de vieţi. În comună erau doar două săli de clasă, lipsite de lumină, doi învăţători, nici un medic. În schimb, la Tuzla exista un pluton de jandarmi instruit anume pentru a cumini pe cei care ar fi încercat să ridice glasul împotriva stăpînirii.

Dacă vizitatorii ce trec prin Tuzla ar şti chiar şi numai atîta din trecutul acestei comune, admiraţia lor ar fi cu atît mai mare. Pentru că în anii de democraţie populară s-au construit la Tuzla nu mai puţin de 985 case cu o suprafaţă locuibilă de peste 43 de mii metri pătraţi. E semnificativ faptul că în numai patru ani, după înfiinţarea gospodăriei colective, s-au construit 254 de case noi. În Tuzla sînt astăzi 282 aparate de radio, 346 difuzoare ale staţiei de radioamplificare, zeci de televizoare, lumină electrică, trotuare care pînă la 23 August vor ocupa peste 5 000 metri pătraţi, un parc mare, cu sute de pomi, boschete şi arbori decorativi. Am fi însă nedrepţi dacă s-ar scăpa din vedere magazinele noi — alimentara, restaurantul, magazinele de confecţii, încălţăminte şi textile, cele două şcoli cu 32 cadre didactice şi că... la Tuzla, unde neştiinţa de carte domnea în voie, sînt acum 380 de abonaţi la diferite publicaţii.

CONSTANTIN MOCANU

BUTOIEŞTIUL ÎN ACEŞTI ANI

...În apropierea rîului Motru, ce-şi dă mîna cu cîmpia şi dealul, se află aşezată comuna Butoieşti din raionul Filiaşi.

Sub trecutele regimuri, locuitorii acestei comune, în mare parte ţărani săraci, munceau din zori şi pînă-n seară pămîntul celor patru moşieri şi al chiaburilor, în schimbul unei baniţe de porumb, a unei vieţi chinuite. Analfabetismul cuprindea mai bine de 60 la sută din cei ce trebuiau să cunoască tainele cărţii; bolile — pelagra, tuberculoza făceau ravagii. Toate acestea erau hărăzite celor mulţi, celor ce munceau!

Zorii vieţii noi, aduşi de August 44, au statornicit şi în acest sat o nouă rînduială.

Primii paşi spre o viaţă nouă îi fac 90 de familii din satul Jugastru, în vara anului 1961, pentru ca în următorul an, în februarie, ţăranii muncitori să formeze o mare familie — familia gospodăriei colective „Zorile socialismului".

Cultura, — lumina cărţii — devine un prieten nedespărţit, o flacără tot mai vie. Cele 4 şcoli elementare, din care una de opt ani, cu cei 13 profesori şi învăţători, împărtăşesc din comorile culturii şi ştiinţei celor peste 200 de elevi şi eleve. E aproape terminată o şcoală cu patru clase spaţioase şi bogat luminate.

Biblioteca comunală, cu cele peste 6 000 volume, devine tot mai mult prietena colectiviştilor; cinematograful sătesc, spectacolele prezentate de către formaţiile artistice ale căminului cultural (echipa de jocuri, brigada de agitaţie etc.) sînt urmărite cu mult interes de colectivişti.

Magazinul universal recent construit în centrul comunei, cu mărfuri ca la oraş, pune la dispoziţia cumpărătorilor stofe sau încălţăminte, produse industriale sau de uz casnic.

Acestea sînt numai cîteva crîmpeie din viaţa comunei Butoieşti, din viaţa nouă, a zilelor noastre.

CONSTANTIN GRECU

TRĂIM O VIAŢĂ ÎMBELŞUGATĂ

Incerc un sentiment de bucurie în suflet alături de soţie şi cele două fetiţe ale noastre, Margareta şi Iuliana, de cîte ori este vorba despre viaţa noastră nouă, despre realizările înfăptuite la îndemnul partidului şi statului nostru în anii de după eliberare. Sînt colectivist din anul 1956. În fiecare an mi-am cumpărat cîte ceva astfel că în prezent am casă nouă de toată frumuseţea, mobilă modernă, aparat de radio, motocicletă I.J. de 350 centimetri cubi. Urmează ca zilele acestea să cumpăr pentru soţie o maşină de spălat, iar pînă la sfîrşitul anului, televizor.

În cursul anului trecut, am efectuat împreună cu soţia 700 zile-muncă primind, în total, 10 500 lei şi peste 3 300 kg. grîu şi porumb, 40 kg zahăr şi alte produse. La fel de îmbelşugată este viaţa celorlalţi colectivişti harnici de la noi. Dintre aceştia îi amintesc pe Silaghi Ana, Eftin Radivoi, Iosin Liubiţa, Horoşni Iosif şi mulţi alţii. În ultimii ani, colectiviştii noştri şi-au construit 251 case noi, alţi 221 au făcut reparaţii capitale la case. În comuna noastră 48 de colectivişti şi-au cumpărat motociclete, 15 şi-au cumpărat motorete, 48 televizoare, 543 aparate de radio, 30 aragazuri, 290 maşini de spălat, 249 maşini de cusut etc. Aceasta, în primul rînd datorită creşterii avutului obştesc al gospodăriei colective, al cărui fond de bază a ajuns la 8 625 517 lei.

Voi răspunde grijii partidului şi statului nostru pentru condiţiile noi de viaţă create, cu hotărîrea ca şi în continuare să-mi aduc din plin contribuţia la îndeplinirea sarcinilor privind efectuarea lucrărilor agricole, consolidarea colectivei noastre dragi.

ŞTEFAN ROZA
colectivist, G.A.C. „Flacăra roşie" Variaş, raionul Sînnicolaul Mare, regiunea Banat

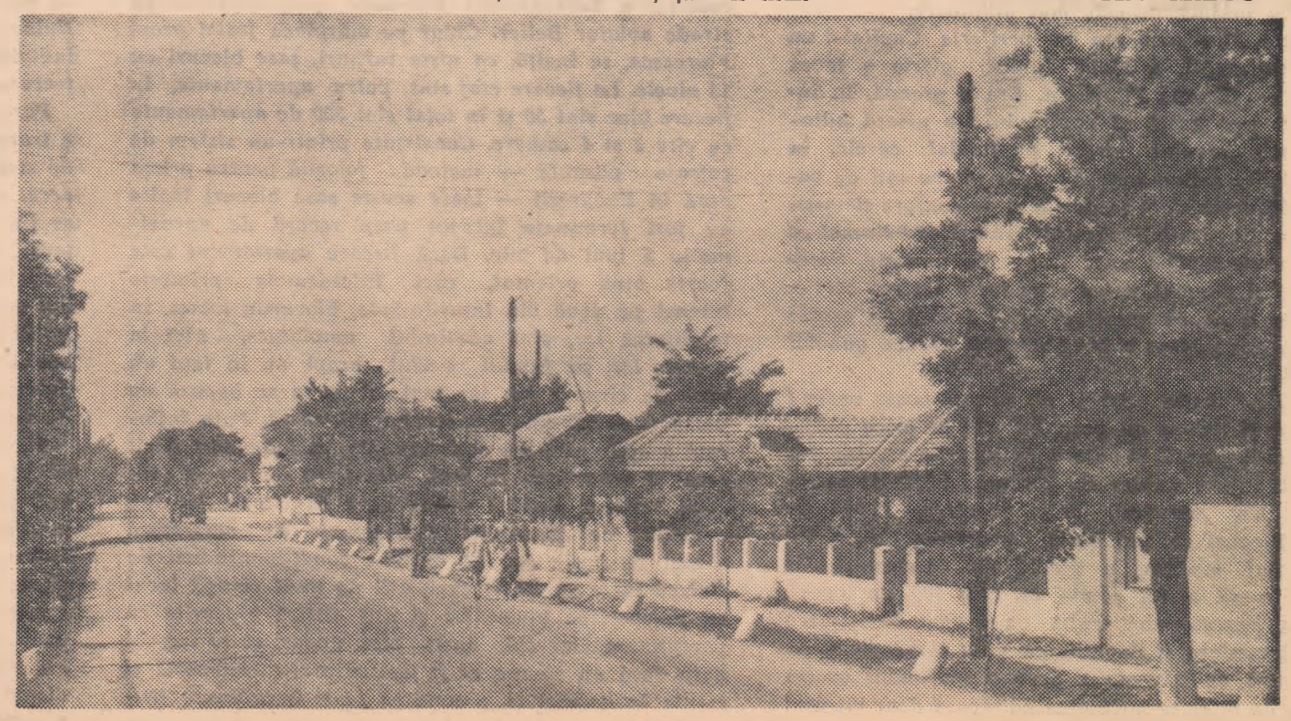

Faţa nouă a satului contemporan. Stradă din comuna Basarabi-Dobrogea.

Al VII-lea Concurs al formaţiilor artistice de amatori

IMPRESII ALE OASPEŢILOR DE PESTE HOTARE

Aspect de la Expoziţia cu vînzare de produse ale artizanatului romînesc, organizată anul acesta la marele magazin „Daimaru" din Osaka-Japonia.

În fiecare zi, sala Teatrului Consiliului Central al Sindicatelor este umplută pînă la refuz de spectatorii dornici să urmărească cele mai valoroase formaţii artistice de amatori care se întrec în finala de la Bucureşti. Cîteva rînduri de scaune primesc — de la începutul finalei — mereu aceiaşi ocupanţi, ale căror aplauze şi exclamaţii entuziaste punctează cele mai reuşite numere din programele prezentate de fiecare regiune. Sînt cei peste douăzeci de oaspeţi de peste hotare invitaţi să participe la desfăşurarea ultimei etape a celui de al VII-lea Concurs al formaţiilor artistice de amatori. Specialişti din douăsprezece ţări au astfel ocazia să fie martori ai gradului de înflorire la care a ajuns arta populară în ţara noastră.

„Mă aflu pentru prima dată în minunata dumneavoastră Capitală, aşa încît aş vrea să remarc în primul rînd frumuseţea Bucureştiului, unul din cele mai atrăgătoare oraşe pe care le-am cunoscut — ne-a declarat domnul ZIJO KUČKALIĆ, profesor la Conservatorul din Sarajevo (R.S.F. Iugoslavia). În schimb folclorul dumneavoastră îmi este de mult cunoscut. O ultimă întîlnire cu el am avut-o nu mai departe decît anul trecut cînd, în calitate de director al Festivalului internaţional de folclor de la Sarajevo, am urmărit ansamblul Periniţa care a cucerit atunci cele mai înalte aprecieri. Ceea ce văd acum aici îmi depăşeşte însă aşteptările. Frumuseţea muzicii, a dansului şi a costumelor, ca şi măiestria la care au ajuns artiştii amatori, sînt cu adevărat deosebite. Iar dintre toate, cel mai mult m-au impresionat orchestrele populare şi în special instrumentiştii din grupele de coarde, care sînt, poate, cei mai buni instrumentişti populari pe care i-am auzit vreodată".

Tot despre frumuseţea Bucureştiului, despre clădirile, florile şi lacurile sale, ne-a vorbit la început şi domnul C. H. TILLHAGEN, directorul Muzeului Skansen din Stockholm (Suedia). „M-a interesat foarte mult şi Muzeul Satului, mai ales că Skansen-ul, al cărui director sînt, este o parte a Muzeului Nordului din Stockholm, care are un profil oarecum asemănător. Mărturisesc însă că Muzeul Satului din Bucureşti este mult superior. De la clădirile propriu-zise la mobilier, costume, ţesături, toate sînt de un simţ artistic excepţional, demonstrînd extraordinarele resurse artistice ale poporului dumneavoastră. Revenind la concursul propriu-zis — deşi nu pot să am o părere definitivă deoarece am urmărit deocamdată un număr redus dintre formaţiile ce vor evolua în această finală — m-a încîntat în mod deosebit frumuseţea muzicii şi a dansurilor. Mişcările jocurilor populare sînt foarte interesante în sine, dar mai presus de aceasta impresionează ritmul, vioiciunea lor şi dăruirea cu care artiştii le interpretează. Deşi nu le pot urmări decît cu dificultate — cu bunăvoinţa traducătorilor şi cu ajutorul mimicii deosebit de expresive a interpreţilor — mi se par foarte interesante şi brigăzile artistice. Acest gen denotă că aveţi actori amatori deosebit de înzestraţi, care recită, cîntă şi dansează cu multă naturaleţă".

Un alt oaspete cu care am putut vorbi într-una din scurtele pauze ale concursului este domnul A. L. LLOYD, folclorist englez:

„Fiind la a treia vizită pe care o fac în ospitaliera dumneavoastră ţară, nu constituie o surpriză pentru mine deosebita bogăţie a folclorului romîn, extraordinarele sale resurse. Remarcabil este faptul că, în multe domenii, se poate constata o creştere a nivelului interpretativ al artiştilor amatori. M-au interesat în mod deosebit programele interpretate de formaţii ale căminelor culturale. Din cele văzute pînă în prezent, printre numerele folclorice propriu-zise, asupra cărora mi-am oprit în special atenţia — dată fiind şi ocupaţia mea — am remarcat printre altele formaţiile din Giurtelec, Lueriu şi Căpîlna. Oricine i-a urmărit pe artiştii din Căpîlna, îşi poate da seama ce bogată şi subtilă cultură folclorică are Romînia. Interesantă mi se pare dezvoltarea ansamblurilor de fluieraşi şi deosebit de impresionantă virtuozitatea de care dau dovadă dansatorii, forţa lor şi simţul deosebit al ritmului. Activitatea folclorică din Romînia este una dintre cele mai viguroase, interesante şi impresionante din ţările europene. Iată de ce sînt încîntat că am prilejul să aprofundez multe din cele ştiute şi să aflu lucruri noi şi deosebite cu ocazia acestei finale sărbătoreşti".

VLADIMIR PANĂ

NOTĂ

O CERINŢĂ LEGITIMĂ

Acum cîtva timp, un numeros grup de ţărani din departamentul Artigas, situat în nordul Uruguayului, după ce a străbătut pe jos 700 de kilometri, a venit la Montevideo, capitala ţării, şi a înaintat autorităţilor un proiect de lege privind confiscarea moşiilor şi împărţirea lor între ţăranii fără pămînt.

În Uruguay, pămîntul e stăpînit în cea mai mare parte de latifundiari. După cum arată economistul uruguayan Bernard 700 de familii stăpînesc mai bine de jumătate din bogăţiile ţării: 55,8 la sută din suprafaţa arabilă, 57,4 la sută din şeptelul de vite. Asta în timp ce ţăranii se zbat în mizerie, căci din cinci ţărani, numai unul are pămînt...

Necesitatea unor reforme în acest domeniu este evidentă. Dar guvernul şi parlamentul nu se grăbesc. Din 1940, cînd a fost alcătuit primul proiect de reformă agrară, şi pînă în prezent s-au respins nu mai puţin de 11 proiecte de acest fel.

Aşa stînd lucrurile, autorităţile n-au luat în seamă nici revendicările juste ale ţăranilor din departamentul Artigas. Ba, mai mult, după ce ţăranii au stat cîteva săptămîni în tabăra improvizată din faţa clădirii parlamentului, fluturînd o pancartă cu inscripţia „Vrem pămînt!", poliţia a încercat să-i împrăştie cu forţa armelor. Ţăranii uruguayeni sînt însă hotărîţi să-şi ducă lupta pentru pămînt pînă la capăt. Hotărîrea aceasta şi-a găsit expresia în declaraţia dată după incidentele menţionate. „Deşi guvernul n-a găsit alt răspuns la revendicările noastre decît bîtele şi gloanţele poliţiei, noi vom continua lupta", au spus ţăranii.

I. B.

SPICUIRI DIN PRESA STRĂINĂ

REALITĂŢI DIN SATELE BRAZILIEI

Evenimentele petrecute în ultima vreme în Brazilia şi care au culminat cu puciul militar din aprilie a.c., atrag atenţia presei din diferite ţări. Ceea ce e caracteristic este că toate organele de presă recunosc că principala problemă a acestei ţări şi anume problema agrară rămîne nerezolvată.

„In cea de-a doua jumătate a secolului 20 — scrie ziarul francez **Le Monde** — structura agriculturii Braziliei este evident feudală. Potrivit statisticii oficiale, populaţia rurală a acestei ţări se ridică la 39 milioane de oameni, ceea ce reprezintă 54 la sută din totalul locuitorilor. Or aproape jumătate din pămîntul arabil aparţine unui singur procent al acestei populaţii rurale. Exprimîndu-ne în cifre absolute, constatăm că situaţia devine şi mai scandaloasă: jumătate din pămînt este proprietatea a 32 000 de oameni..."

Studiind viaţa din satele Braziliei, scrie în încheiere ziarul, ajungem la concluzia că acolo există chiar unele forme de sclavie. In unele regiuni rurale ale Braziliei, bărbaţii care nu au pămînt constituie de fapt nişte obiecte care pot fi cumpărate destul de ieftin.

Ziarul „Stockholms Tidningen", de pildă, relatează într-un reportaj cum „înfiază" moşierii fetiţele muncitorilor agricoli. Ţăranii săraci îşi dau copiii pe mîna moşierilor „ca să-i slujească toată viaţa", pentru a-şi plăti în felul acesta datoriile sau pur şi simplu pentru ca ei să nu moară de foame. Din clipa aceea copiii „înfiaţi" sînt puşi să muncească din greu şi nu mai ştiu nici de şcoală, nici de odihnă. Dacă micile sclave fug, ele sînt prinse de poliţie şi restituite „părinţilor" moşieri.

Cît despre părinţii copiilor „înfiaţi", ei trăiesc în nişte cocioabe mizere, strîmte şi murdare, primind pentru munca lor o răsplată derizorie. De cele mai multe ori nici nu li se dau bani. Ţăranii capătă la prăvălia moşierului sare, cafea, păstăioase, tutun şi chibrituri într-o cantitate care să le ajungă să-şi ducă cumva zilele. Dacă ţăranul are nevoie de ceva în plus, el apelează la aceeaşi prăvălie. Şi fiindcă cumpărătorii nu ştiu carte şi nu-şi pot controla contul de la prăvălie, ei îi rămîn toată viaţa datori moşierului. E şi aceasta o formă deghizată de robie...

Presa scrie mult despre nord-estul Braziliei, unde jugul moşieresc este deosebit de greu. In anii secetoşi, aici mor de foame mii şi mii de ţărani. Iată ce scrie despre această regiune ziarul american „New York Times": „75 la sută din populaţia de aici e neştiutoare de carte; durata medie a vieţii e de 28 de ani la bărbaţi şi de 32 de ani la femei".

Ziaristul braziliian Antonio Collado, care a cutreierat partea de nord-est a ţării, relatează că a poposit în sate unde grija de căpetenie a locuitorilor era să-şi asigure „o înmormîntare demnă" la sfîrşitul unei vieţi de mizerie.

Fireşte, situaţia aceasta grea provoacă nemulţumirea crescîndă a ţăranilor, din care pricină satul braziliian e în continuă fierbere. Muncitorii agricoli şi ţăranii organizează marşuri ale foamei şi greve, mitinguri şi demonstraţii, cerînd să se efectueze o reformă agrară care să le facă dreptate. Pe lîngă aceasta sînt frecvente cazurile cînd ţăranii iau cu forţa pămînturile moşieresti şi cînd se produc ciocniri armate între ţărani şi poliţie, lucru pe care-l mărturisesc ştirile ce împestriţează tot mai des paginile ziarelor de pretutindeni.

satiră și umor

POȘTA FOȘTILOR

Stimate, coane Mișule,

Mai întîi și la început, vă cuprind și vă sărut, dorind ca micile mele rînduleţe să vă găsească în cele mai plăcute momente atît pe dvs. cît și pe scumpa dvs. soție, coana Caliopea, care îi dorim, din tot sufletul, — atît eu cît și întreaga mea familie, — să-i fie ţărîna ușoară căci tare rău ne-a părut cînd ne-aţi scris că a repauzat din cauza acelui căţel care a mușcat-o, neavînd alţi copii să-i crească și a turbat, murind de subitul acelui flagel.

Pe-aici, iubite coane Mișule, este tot cum știţi și v-am mai scris, fosta dvs. moșie fiind ca vai de capul ei decînd aţi părăsit-o plecînd la oraș, și v-au luat-o scumpii noștri consăteni care, însă, aber n-au s-o lucreze ca pe vremea noastră și o ară toată ziua bună ziua cu tractoarele. Nici treieratul nu se mai face la arman, ca altădată aici în Dobrogea, cînd noi îi dădeam ţăranului — pentru tăvălug — cîte o coloană din te miri ce clădire rămasă de la greci sau romani, ca să știe și el cum era civilizaţia antică. Acum, coane Mișule recoltatul grîului cu combinele se termină în toată Dobrogea (ţin-te bine !) în 8 zile !

Dar despre astea v-am mai ţinut în curent. Ceea ce nu știţi însă, este ultima invenţie care s-a făcut cu cărţile de citit. Nu le-a ajuns că Dobrogea noastră a fost împănată cu biblioteci în care, cetăţenii, după munca zilei, în loc să se ducă și să se cinstească, ca omul, la cîrciumă, cu un ciocan de ţuică sau o măsură de vin, se duc acuma să ia cărţi cu împrumut, pierzîndu-și vremea să le citească acasă. Și asta, n-ar fi nimic, stimate coane Mișule! Nu știu însă cine a născocit altă năzbîtie și anume, alcătuirea de biblioteci personale (dar nu biblioteci personale și portative, cum aveam noi, cu 32 de cărţi pentru pocher și „douăzeci și unu" !) Adică, fiecare cetăţean să aibă biblioteca lui adevărată acasă. Pentru asta, cooperativele de consum din sate încheie contracte cu cititorii, obligîndu-se să le facă rost de diferite cărţi pe sprînceană ca să-și încropească bibliotecile lor. Cu alte cuvinte, vrei nu vrei, bea Grigore aiazmă, mi-am zis eu. Grigore însă a vrut și s-a pus cu burta pe băutură, astfel că de la întîi ianuarie și pînă la întîi mai (anul corent) s-au încheiat în toată regiunea peste 16 000 de asemenea contracte. Numai la Adamclisi, peste 500 de mecanizatori și colectiviști au făcut contracte și au biblioteci personale. Or, noi știm foarte bine stimate coane Mișule că, dacă omul citește, bagă la cap, deschide ochii și își dă seama de multe. Și, în primul rînd, își dă seama de ce noi și ai noștri de pe vremuri am făcut tot ce am putut ca omul de jos să nu învețe carte și dacă învaţă, să nu aibă ce citi.

Rugîndu-vă să mă iertaţi, stimate coane Mișule, că v-am mai dat și această veste tristă, vă sărut mîna al dvs. supus și credincios pînă la moartea decesului meu.

Să trăiţi !

COSTICĂ CACAUGĂ

Plosc-Scriptus

Vă rugăm, cu lacrămi în ochi, să transmiteţi multe urări de regrete eterne lui coana Caliopea.

Pt. conf. TUDOR MUȘATESCU

Cronică rimată

BALADA DUNELOR DE AUR

Dedicată colectiviștilor din comuna Bratovoiești-Craiova.

A fost cîndva o mare — Sarmatică-i spunea —
Și valu-i ca un șarpe spre maluri se tîra.
De-atunci s-au scurs decenii și veacuri fel și chip,
Pe unde fuse marea rămas-a doar nisip —
Nisipuri zburătoare plutind ca niște nori
Ba și învîrtejite în pilnii de viltori...
În vremea noastră însă, minţi agere găsești
Cum sînt colectiviștii de la Bratovoiești
Care-ntr-o primăvară (și fete și băieţi)
Au împănat nisipul cu-o spuză de puieţi !
Și anii, peste dune, mai veseli au trecut :
Puieţii pomi sînt astăzi, voinici ei s-au făcut.
Cînd vîntul hoinărește și umbre dese cresc
Nisipul nu mai zboară, doar frunzele foșnesc...
Și cînd se coc caișii iar duzii au cercei
Vezi numai tinereţea zbughind-o printre ei...
Iar un flăcău și-o fată pitiţi pe undeva
Își spun : — Ce bine este că s-a-ntîmplat așa —
Pe marea de nisipuri, acuma se răsfaţă
Cu-mbietoare izuri o mare... de verdeaţă.

Deci nu e nici o glumă că azi, după milenii,
Nisipurile rele le-au îmblînzit oltenii !

ȘTEFAN TITA

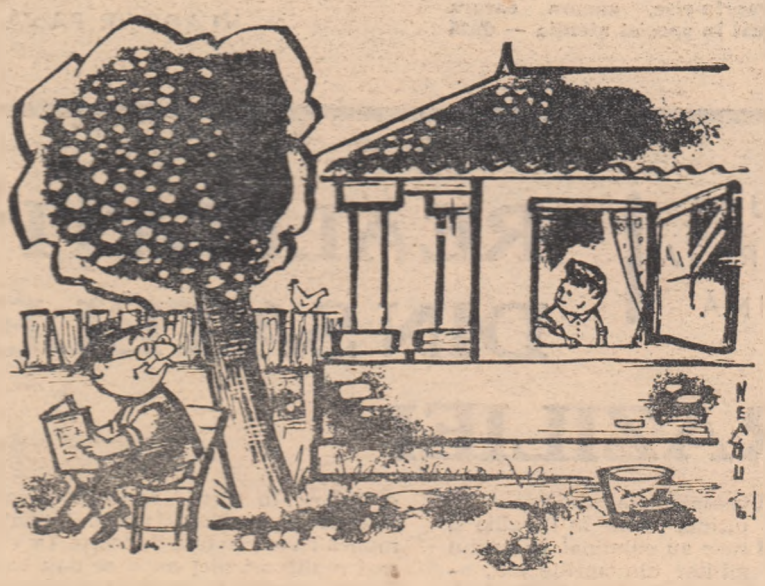

CREȘTE NUMĂRUL CITITORILOR

— Tată, unde ești ?
— La pagina 205...

Desen de Neagu RĂDULESCU după o idee de G. DRĂGĂNESCU

COVORUL

Într-o casă, un covor
Se tot tînguia de zor
Spre vecina lui oglindă
Care locuia în tindă :
— Soro dragă, e prăpăd !
Eu de cîte ori îl văd
Pe cumătrul bătător
Am impresia că mor.
Bătăuș și pus pe ceartă
Niciodată nu mă iartă,
Că icnesc sub lovituri
Pîrîind la-ncheieturi,
Ciomăgit pe deșelate
Și pe faţă și pe spate.
Cum vorbea covorul, iată
Că se-ngălbeni deodată ;
— Auleu, cumetre dragă,
Iarăși vine, și nu-i șagă,
Iar mă scoate din odaie
Și mă umflă în bătaie !
. . . . . .
Am aflat de-o vreme-ncoace
Că amicul nostru tace
Stînd cuminte în odaie
Fără teamă de bătaie,
Fără griji că bătătorul
O să-l ia din nou cu zorul.
Știţi de ce-i dă astăzi mîna ?
Nu, nu și-a schimbat stăpîna !
Dumneaei, pentru covor
Și-a luat... aspirator.

ION RUȘ

Gh. Petcu, gestionarul magazinului mixt din comuna Cîrligu Mare-Mizil, este neatent și brutal cu consumatorii, servindu-i adesea în silă.

— Bună ziua.
— N-avem !

Desen de N. CLAUDIU

Familiei Victor Udrea din Pucioasa, prezentă la toate ediţiile Concursului pe ţară al formaţiilor de artiști amatori.

POVESTEA UNUI OCTET

Și-amintește Udrea cu plăcere
Cum i-a fost debutul muzical :
Cu soţia-n luna lor de miere
Au cîntat odată la un bal

După cîţiva ani, cîntase-n... patru :
Tatăl și cu primii trei copii —
Și-au uimit cu fluierul un teatru
Răsunînd de hore și chindii.

Au urmat ovaţii, ba și premii..
Însă Udrea, fire de poet
Spre-a cînta mai plin urcușul vremii
Transformă cvartetul în... octet !

Cîntă tata sîrbele voinice
Cu copiii — șapte — fluierînd
Și cu foc din fluier, prîslea-i zice
Anișori — 5 numai (!) numărînd.

Zeul Pan de-ar fi să mai trăiască,
Cu străvechiu-i fluier fermecat,
Cu Udrenii, cred, să se-ntîlnească
La concursuri n-ar fi cutezat.

L-ar întrece Udrea-al meu, bătrînul..
L-ar întrece prîslea și pe Pan —
Fiindcă e născut poet romînul
Și în plus mai e și... meloman !

MIHAIL COSMA

REDACŢIA: București, Piaţa „Scînteii". Tel. 17.60.10, interior 1834 ABONAMENTE: 7,60 lei anual. Abonamentele se fac la oficiile poștale, prin factorii poștali și difuzorii voluntari. TIPARUL: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii * 40.001